

Luku 19

Eduskunta - lakien säätäjä

Eduskunta

s. 149-157

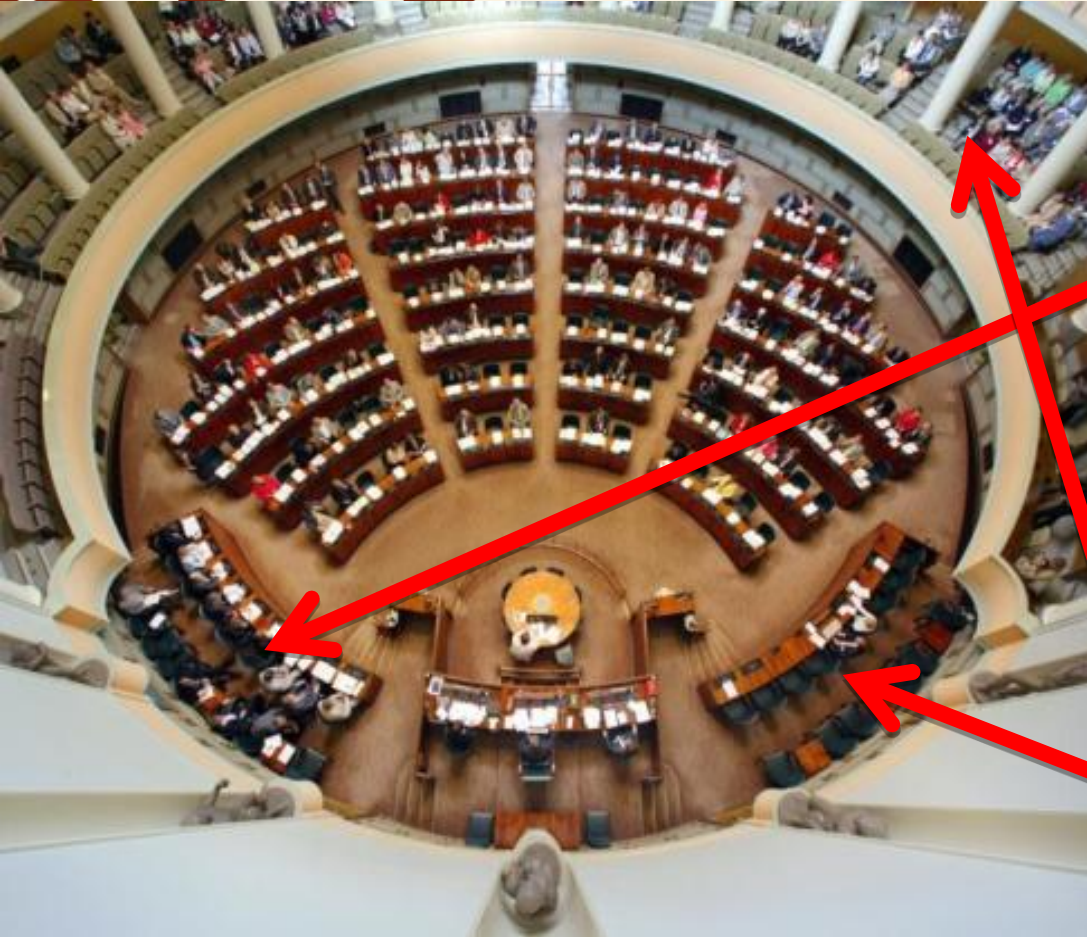
Nyt/kotiin:

19. Eduskunta säätää lakeja (s. 149-157)

•Tehtävät:

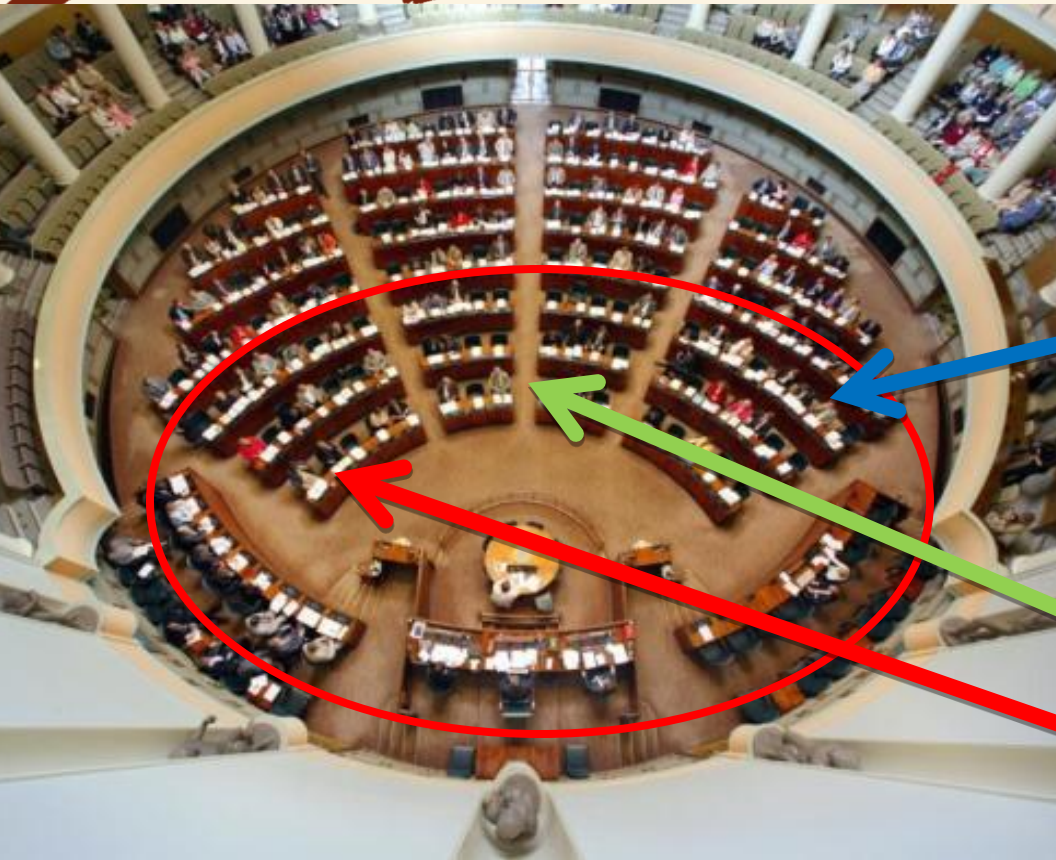
- 1. Selitä, mikä on: a) valiokunta b) eduskuntaryhmä**
- 2. Miten EU-jäsenyys on vaikuttanut eduskuntaan (myönteisesti/kielteisesti)?**
- 3. Perustele väite: Valiokunnilla on suuri merkitys eduskunnan työskentelyssä.**
- 4. Selitä tai laadi lyhyt kaavio lain synnystä eduskunnassa (miten saa alkunsa, mitä sitten, milloin valmis).**

Miten eduskunnassa toimitaan?

- Eduskunnan istunnoissa on mukana myös muuta väkeä.
- **Ketkä istuvat tässä?**
- **Ministerit** seuraavat täysistuntoja ja ovat mukana kyselytunneilla.
- **Ketkä täällä?**
- **Yleisö** pääsee seuraamaan istuntoja.
- **Entä täällä?**
- **Virkamiesaition** paikat on varattu esimerkiksi tietojärjestelmän hoitajille ja tulkille.

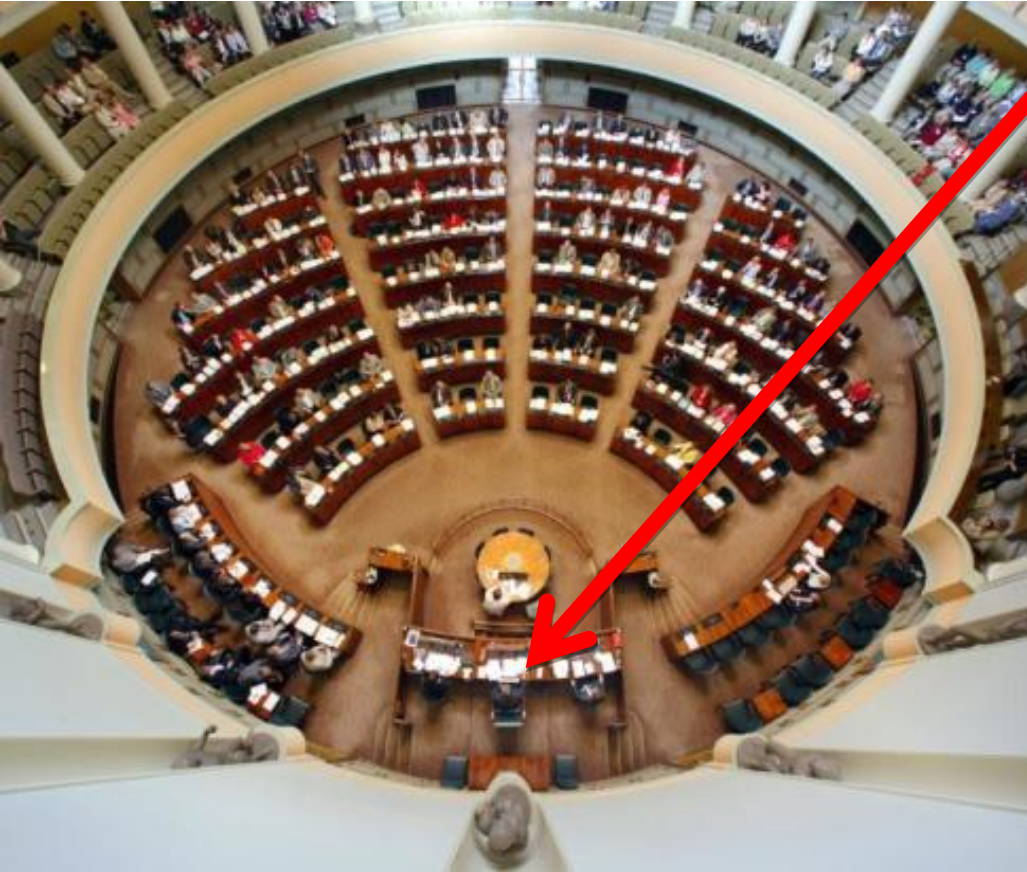
Miten eduskunnassa toimitaan?

- Edustajat istuvat salissa eduskuntaryhmittäin:
- oikeistopuolueet puhemiehestä katsoen oikealla
- keskusta välissä ja
- vasemmistopuolueet vasemmalla.

Eduskunnan istuntosalissa pidetään täysistunnot.

Miten eduskunnassa toimitaan?

- Eduskunnan puhemies.
- Kansanedustajat valitsevat keskuudestaan puhemiehen ja 2 varapuhemiestä.
- Mitä puhemies tekee?
- Johtaa täysistuntoa ja muuta eduskuntatyötä.
- Mikä asema protokollassa puhemiehellä on?
- Valtakunnan protokollassa heti presidenttien jälkeen.

Puhemiehistö

Puhemies äänessä

Eduskuntatyö

a) Puhemies

- johtaa täysistuntoa (+ muuta eduskuntatyötä)

b) Puhemiehistö (PM + 2 varapuhemiestä)

- pöytäkirjojen tarkistaminen

c) Puhemiesneuvosto

- tekee “istuntosuunnitelmat”

- puhemiehistö + valiokuntien pj:t
- täysistuntojen menettelytavat
- täysistuntosuunnitelmat
- ohjeet valiokuntatyöstä
- poissaololuvat

■ Puhemiehistö ja puhemiesneuvosto | Eduskunta

■ Eduskunta - 200 valtakirjaa | Eduskunta

Puhemiehistö 2025 → Jussi Halla-aho(PS), Tarja Filatov (SDP), Paula Risikko (Kok.)

Eduskuntaryhmien voimasuhteet 2023

Eduskuntaryhmien voimasuhteet

Eduskuntaryhmä	Jäsenmäärä
Kansallisen kokoomuksen eduskuntaryhmä /kok	48
Perussuomalaisten eduskuntaryhmä /ps	46
Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä /sd	43
Keskustan eduskuntaryhmä /kesk	23
Vihreä eduskuntaryhmä /vihr	13
Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä /vas	11
Ruotsalainen eduskuntaryhmä /r	10
Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä /kd	5
Liike Nyt -eduskuntaryhmä /liik	1

1. Eduskuntaryhmät

- poliittinen linjaus
- päätös ryhmän suhtautumisesta eduskunnan käsittelyssä olevaan asiaan

Eduskuntaryhmät:

Kokoomus: 48

PS: 46

SDP: 43

Keskusta: 23

Eduskuntaryhmät:

Vihreät: 13

Vasemmistoliitto: 11

RKP: 10

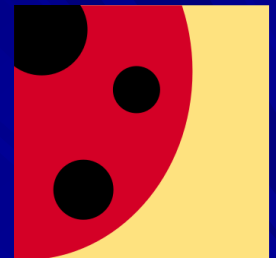
KD: 5

Liike NYT: 1

Nykyinen hallitus 2023 →

Eduskuntaryhmät:

KOK	48
PS	46
RKP	10
KD	5

rkp

Yhteensä 109 kansanedustajaa

→ **Enemmistöhallitus.**

→ **Porvarihallitus**

→ **Oikeistohallitus**

2. Täysistunto (s. 156)

■ lakien säätäminen

- kansanedustajan oikeus tehdä aloitteita

■ valtion talousarviosta päättäminen (verotus)

■ valvoo hallitusta, valvoo pääministeriä

■ hyväksyy kansainväliset sopimukset

- osallistuu EU:n päätöksentekoon

■ poliittisen keskustelun foorumi

■ Seuraava istunto | Eduskunta

3. Valiokunnat

- Eduskunnan päätösten valmistelu
- **16 pysyvää** erikoisvaliokuntaa + **suuri valiokunta**
(jäseniä 17 ja 25)
 - Valiokunnat | Eduskunta
- **käsittelee sitä vastaavan ministeriön hallinnonalaan kuuluvia asioita**
 - hallituksen esitykset, valtion talousarvio, EU-asiat, kansanedustajien tekemät lakialoitteet ja erilaiset valtioneuvoston kertomukset ja selonteot

Tehtävä 3. Perustelevä väite: Valiokunnilla on suuri merkitys eduskunnan työskentelyssä.

Suurin osa kansanedustajien työstä!

- Kaikki asiat perusteellisesti.**
- Kuullaan asiantuntijoita.**
- Viimeistelytyö.**
 - Täysistunnossa lähinnä äänestetään asioiden hyväksymisestä.**

Tehtävä 2. Miten EU-jäsenyys on vaikuttanut eduskuntaan?

Myönteistä:

- **Eduskunta käsittelee etukäteen kaikki EU:ssa päätettäväksi tulevat asiat.**
- **Jokainen eduskunnan valiokunta voi käsitellä EU-asioita.**
- **Tärkeimpänä suuri valiokunta (joka määrittelee Suomen kannan).**

Tehtävä 2. Miten EU-jäsenyys on vaikuttanut eduskuntaan?

Kielteistä:

- **On supistanut lainsäädäntövaltaa:**
- **EU:n asetukset on otettava vastaan sellaisinaan ja direktiivit on sovitettava.**
- **Ristiriitatilanteessa EU-säädös menee suomalaisen lain yli.**

Muu työ

- **Eduskunnan valitsemat toimielimet**
 - Kansainväliset toimielimet | Eduskunta
 - Muut toimielimet | Eduskunta
- **Verkostot, omat sidosryhmät jne.**
- **EDUSKUNNAN OIKEUSASIAMIES**
 - **Kannella voi virkamiehistä!**

Tehtävä 3. LAIN JA PERUSTUSLAIN SÄÄTÄMINEN

EU

Hallituksen
esitys

Kansanedustajan
aloite

Eduskunta
-lähete keskustelu

v. 2011 lähtien 50 000
äänioikeutettua

Huom! Sivu 149

Valiokunnan mietintö (15 KPL)

I käsittely
- lain sisältö

Suuri valiokunta
- muutokset

laki

II käsittely
- hyväksytään/hylätään
- yksinkertainen enemmistö

1. Lepäämään

Uudet eduskuntavaalit

Lain hyväksyminen, **2/3**

Perus-
tusslaki

2. Kiireelliseksi julistaminen
- **5/6** enemmistö

Lain hyväksyminen, **2/3**

Lain synty

Lain säätämisen päävaiheet

hallituksen **lakiesitys**, kansanedustajan lakialoite, kansalaisaloite

eduskunnan **lähetekeskustelu**

lakiesitys **valiokunnassa**, joka antaa siitä mietinnön

ensimmäinen käsittely, lain **yksityiskohdat päätetään**
(täysistunto)

toinen käsittely, laki **hyväksytään tai hylätään** (täysistunto)

presidentti vahvistaa lain tai se palaa uudelleen eduskuntaan

Eduskunnan tärkeimmät tehtävät

Eduskunta

- **säätää lait**
- **päätää valtion talousarviosta**
- **päätää verotuksesta**
- **valitsee pääministerin**
- **valvoo hallituksen toimintaa**
- **hyväksyy kansainväliset sopimukset**

Eduskunnan työviikko

	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
8.00	V a p a t a	Valiokuntia	Valiokuntia	Valiokuntia	Valiokuntia
9.00		↓	↓	↓	↓
10.00		↓	↓	↓	↓
11.00		↓	↓	↓	↓
12.00		↓	↓	↓	↓
13.00		↓	↓	↓	Täysistunto
14.00		↓	Täysistunto	Täysistunto	Suuri valiokunta
15.00		↓	↓	↓	↓
16.00	↓	↓	Kyselytunti 16.30	↓	
17.00	↓	↓		↓	
18.00	↓	↓		↓	

Nuorten eduskunta

Kymen kansanedustajat

Kansanedustajien palkkiot